

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

بازنگری شده

دوره کارشناسی ارشد

رشته فلسفه و کلام اسلامی

گروه: علوم انسانی

مصوب جلسه شماره ۹۲ مورخ ۹۵/۱۱/۲۴ کمیسیون برنامه ریزی آموزش عالی

۹۰، ۲۹۹۰۵

۹۷، ۶، ۳

شماره:

تاریخ:

پیوست:

دانشگاه آزاد اسلامی

سازمان مرکزی

بسمه تعالیٰ

بخشنامه به واحدها و مراکز آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی

موضوع: ابلاغ سرفصل بازنگری شده رشته فلسفه و کلام اسلامی در مقطع کارشناسی ارشد

سرفصل بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته فلسفه و کلام اسلامی مصوب جلسه شماره ۹۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۴ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، جهت بهره‌برداری در سایت مرکز برنامه‌ریزی درسی به آدرس: www.sep.iau.ir قرار داده شده است و به آگاهی می‌رساند: ضمن دریافت آن از سایت، اجرای این سرفصل از نیمسال اول سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۸ برای دانشجویان ورودی سال ۱۳۹۷ و به بعد لازم‌الاجراست. این برنامه، جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته فلسفه و کلام (حکمت) اسلامی مصوب جلسه ۲۳۰ مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۱ و فلسفه و کلام اسلامی با دو گرایش فلسفه اسلامی و کلام اسلامی مصوب جلسه ۳۲۵ مورخ ۱۳۸۰/۷/۱ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌گردد.

علیرضا رهایی

معاون آموزشی و تحصیلات تكمیلی دانشگاه

۳۱

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته فلسفه و کلام اسلامی

کارگروه: الهیات و معارف اسلامی

گروه: علوم انسانی

گرایش: --

رشته: فلسفه و کلام اسلامی

مقطع: کارشناسی ارشد

۱- با استناد مصوبه جلسه شماره ۹۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۴ کمیسیون برنامه ریزی آموزش عالی برنامه بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته فلسفه و کلام اسلامی به شرح زیر مورد تصویب قرار گرفت:

۲- این برنامه از تاریخ تصویب، جایگزین برنامه های درسی مقطع کارشناسی ارشد رشته فلسفه و کلام (حکمت) اسلامی مصوب ۲۳۰ مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۱ و فلسفه و کلام اسلامی با دو گرایش فلسفه اسلامی و کلام اسلامی مصوب ۳۳۵ جلسه فوق العاده شورای عالی برنامه ریزی آموزشی مورخ ۱۳۸۰/۰۷/۰۱ شد و برای دانشجویانی که از این به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا می باشد.

۳- برنامه درسی بازنگری شده مقطع کارشناسی ارشد رشته فلسفه و کلام اسلامی در سه فصل: مشخصات کلی، جداول و سرفصل دروس برای اجرا به دانشگاههای مجری ابلاغ می شود.

عبدالرحیم نوه‌ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

(لیم)

مشخصات کلی برنامه درسی رشته

فلسفه و کلام اسلامی در مقطع کارشناسی ارشد

Islamic Philosophy & Kalam: Master's Degree

فصل اول

تعريف رشته

فلسفه که در قرون اولیه اسلامی وارد جهان اسلام شد از دویست مسأله تجاوز نمی کرد، اما فلاسفه و حکماء اسلامی این مسائل را به هفتصد مساله رساندند. ایرانیان در پرتو مکتب تشیع بیش از سایر مذاهب به امر تعقل اهتمام ورزیدند و با الهام از قرآن کریم و روایات اهل بیت (ع) به فلسفه صبغه اسلامی دادند. پیدایش مکتب مشاء به نمایندگی ابن سينا و مکتب اشراق به نمایندگی سهروردی و مکتب حکمت متعالیه به نمایندگی صدرالمتألهین شیرازی نشانگر همت و تلاش ایرانیان مسلمان در ترویج و شکوفایی فلسفه است.

رشته فلسفه و کلام اسلامی، چنان که از نامش هویداست، از دو قلمرو اصلی تشکیل می شود: فلسفه اسلامی، و کلام اسلامی. کلام اسلامی، سنت دین‌شناسانه ای در کنار فلسفه اسلامی بوده است که هدف اش دفاع عقلانی از آموزه‌های اصلی دین مبین اسلام است؛ البته با مبانی و ارکانی غیر از مبانی و ارکان فلسفه اسلامی. این هر دو سنت، به ویژه در ایران، ستاهای فکری پیوسته و بی‌انقطع‌الی بوده‌اند که بدون هیچ گیستی تا دوران معاصر استمرار یافته‌اند. پیش‌نیاز ضروری آموزش و پژوهش در این دو قلمرو تسط کافی بر زبان عربی و منطق است. از متخصصین این رشته انتظار می‌رود که قادر باشد آموزه‌های اصلی دین را تبیین عقلی کند و از آنها دفاع عقلانی نماید. امروزه در کلام جدید و فلسفه دین در غرب عهده‌دار چنین بحث‌هایی است. ظهور آرای دین‌شناسانه نوین و شباهات دینی جدید در اثر تعامل فکری با غرب، پویاسازی این رشته و بازنگری در آن را ضروری می‌سازد.

هدف رشته

* دین‌شناسی فلسفی کلامی

ضرورت و اهمیت رشته

* دفاع عقلانی از دین

نقش و توانایی فارغ التحصیلان

* با توجه به جایگاه باورهای دینی در جامعه ما، دانش آموختگان می‌توانند نقش فرهنگی تربیتی پررنگی در جامعه داشته باشند؛ می‌توانند به عنوان مشاور فرهنگی و دینی، دبیر، معلم، و... نقش ایفا کنند.

طول دوره و شکل نظام

* شکل نظام بصورت ترمی - واحد خواهد بود. و هر واحد نظری معادل ۱۶ ساعت، واحد عملی یا آزمایشگاهی معادل ۳۲ ساعت، کارگاهی، عملیات صحرایی یا کار در صحنه معادل ۴۸ ساعت، کارآموزی و کارورزی معادل ۶۴ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی تدریس می‌شود.
* طول دوره کارشناسی ارشد حداقل ۳ سال می‌باشد.

شرایط پذیرش دانشجو

صلاحیتهای عمومی؛ و صلاحیت علمی که از طریق آزمون سراسری سنجیده می‌شود.

فصل دوم

جدول دروس رشته فلسفه و کلام اسلامی در مقطع کارشناسی ارشد

پیشناز/همتیاز	تعداد ساعت			تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی ملاصدرا: هستی‌شناسی	۱
فلسفه‌ی ملاصدرا: هستی‌شناسی	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی ملاصدرا: خداشناسی	۲
فلسفه‌ی ملاصدرا: خداشناسی	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی ملاصدرا: علم النفس و آخرت‌شناسی	۳
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی سینوی ۱	۴
فلسفه‌ی سینوی ۱	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی سینوی ۲	۵
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی اشراق ۱	۶
فلسفه‌ی اشراق ۱	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی اشراق ۲	۷
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	منطق سینوی	۸
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	منطق جدید	۹
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی غرب ۱	۱۰
فلسفه‌ی غرب ۱	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی غرب ۲	۱۱
فلسفه‌ی غرب ۱ و ۲	۳۲		۳۲	۲		۲	مسائل جدید کلامی	۱۲
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	زبان تخصصی ۱	۱۳
ندارد	۳۲		۳۲	۲		۲	زبان تخصصی ۲	۱۴
				۶		۶	پایان نامه	۱۵
	۴۴۸		۴۴۸	۲۸		۲۸	جمع کل	

فصل سوم

مشخصات کلی و سرفصلهای دروس

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی ملاصدرا: هستی‌شناسی

عنوان درس به انگلیسی: The Philosophy of Mulla Sadra: Ontology

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با اقسام و احکام کلی وجود در فلسفه‌ی ملاصدرا

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی بر اساس مفاهیم هستی‌شناسی

سرفصل درس:

۱. اشتراک معنوی وجود

۲. اصلت وجود

۳. درک وجود

۴. شمول وجود

۵. وجود و امور ماهوی

۶. تشکیک وجود

۷. وجود ذهنی

۸. امور عامه

روش ارزشیابی:

پروردۀ	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
آزمون‌های نوشتاری: ٦٠ درصد	٢٠ درصد		٢٠ در صد
	عملکردی		

فهرست منابع:

ال Shawad al-Rib'iyyah, Sadr al-Din Shirazi, Tashbih wa Mada'ih Sayyid Jalal al-Din Ashtiani, Markaz al-Jami'i li-l-Nashr, Mashhad, 1360.

المبدأ و المعاد, Sadr al-Din Shirazi, Tashbih wa Mada'ih Sayyid Jalal al-Din Ashtiani, Majlis Hukumat va Falafele Iran, Tehran, 1354.

فهرست مطالعات:

الحكمة المتعالية في الأسفار الأربع العقلية, Sadr al-Din Shirazi, Dar Ihyat al-Turath, Beirut, 1981.
المشاعر, Sadr al-Din Shirazi, Tahdhebi, Tehran, 1363.

العرشية, Sadr al-Din Shirazi, A'ishat al-Mawli, Tehran, 1361.

عنوان درس به فارسی: فلسفه ملاصدرا: خداشناسی

عنوان درس به انگلیسی: The Philosophy of Mulla Sadra: Theology

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه ملاصدرا: هستی‌شناسی

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با مفهوم خدا و صفات و افعال او در فلسفه ملاصدرا

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی در زمینه خداشناسی صدرایی

سرفصل درس:

۱. امکان و چگونگی شناخت خدا

۲. برهان صدیقین

۳. خدا همچون واجب الوجود

۴. رابطه‌ی ذات و صفات خدا

۵. علم خدا به خود و خلق، پیش و پس از ایجاد

۶. مراتب علم خدا (عنایت، قضا، قدر)

۷. علم پیشین الهی و اختیار انسان

۸. قدرت و حکمت خدا

۹. اراده و حیات خدا

۱۰. سمع و بصر و تکلم خدا

۱۱. چگونگی صدور کترات از مبدأ واحد

۱۲. مسئله‌ی شر

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

الشاهد الربویة، صدرالدین شیرازی، تصحیح و مقدمه‌ی سید جلال‌الدین آشتیانی، مرکز جامعی للنشر، مشهد، ۱۳۶۰.

المبدأ و المعاد، صدرالدین شیرازی، تصحیح و مقدمه‌ی سید جلال‌الدین آشتیانی، انجمن حکمت و فلسفه‌ی ایران، تهران، ۱۳۵۴.

فهرست مطالعات:

الحكمة المتعالية في الأسفار الأربع العقلية، صدرالدین شیرازی، دار إحياء التراث، بيروت، ۱۹۸۱

المشاعر، صدرالدین شیرازی، طهوری، تهران، ۱۳۶۳

العرشية، صدرالدین شیرازی، انتشارات مولی، تهران، ۱۳۶۱

عنوان درس به فارسی: فلسفه ملاصدرا: علم النفس و آخرت‌شناسی

عنوان درس به انگلیسی: The Philosophy of Mulla Sadra :Psychology and Eschatology

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه ملاصدرا: خداشناسی

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با نظریات ملاصدرا در باب نفس و معاد (جسمانی و روحانی)

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی در زمینه دیدگاه‌های صдра در حوزه‌ی فلسفه ذهن و

مسئله‌ی جاودانگی

سرفصل درس:

۱. تعریف نفس

۲. اثبات وجود نفس

۳. اثبات تجرد و جوهریت نفس

۴. قوای نفس

۵. رابطه‌ی نفس و قوای آن (نظریه‌ی «النفس فی وحدتها کل القوى»)

۶. جسمانیت حدوت و روحانیت بقای نفس

۷. ابطال تاسخ

۸. معاد روحانی

۹. معاد جسمانی

روش ارزشیابی:

پروردۀ	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
آزمون‌های نوشتاری: ٦٠ درصد	٢٠ درصد	٢٠ در صد	
	عملکردی		

فهرست منابع:

ال Shawāhid al-riyūbiyyah, Ḡadr al-dīn Shīrāzī, Tashīḥ wa Maqdīmah Sibd Jālāl ad-Dīn Āshīyānī, al-Markaz al-Jāmi‘ī li-l-Nashr, Mašhad, 1360.

al-mabda’ wa al-mu‘ad, Ḡadr al-dīn Shīrāzī, Tashīḥ wa Maqdīmah Sibd Jālāl ad-Dīn Āshīyānī, ‘Anjman Ḥukmah wa Falṣafah Iṣrān, Tehran, 1354.

فهرست مطالعات:

al-Ḥikma al-mutuwalīyah fi al-āsfiyār al-arba‘ah al-‘aqlīyah, Ḡadr al-dīn Shīrāzī, Dar Iḥyā’at al-Turāt, Beirut, 1981.
al-mashā‘ir, Ḡadr al-dīn Shīrāzī, Ṭahwīrī, Tehran, 1363.

al-‘arṣīyah, Ḡadr al-dīn Shīrāzī, Añtišārat Molī, Tehran, 1361.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی سینوی ۱

عنوان درس به انگلیسی: Avicenna's Philosophy ۱

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با نظریات ابن‌سینا در زمینه‌ی اثبات وجود و یگانگی خداوند

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی در زمینه‌ی اثبات وجود و یگانگی خداوند بر مشرب ابن‌سینا

سرفصل درس:

۱. نفی ماده‌باوری (ابطال مدعای انحصار موجود در امر محسوس)

۲. علل ماهیت و علل وجود

۳. برهان وجود و امکان بر اثبات وجود خدا

۴. برهان توحید

۵. بساطت واجب الوجود

۶. عینیت وجود و ماهیت در واجب الوجود

۷. نفی جنس و فصل و حد و ضد و ندّ از واجب الوجود

۸. علم خدا

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
آزمون‌های نوشتاری: ٦٠ درصد	٢٠ درصد		٢٠ در صد
	عملکردی		

فهرست منابع:

الإشارات والتنبيهات، ابن سينا، مع الشرح لنمير الدين الطوسي، نشر البلاغة، قم، ١٣٨٣.

فهرست مطالعات:

الشفاء: الإلهيات، ابن سينا، تحقيق الدكتور إبراهيم مذكر، قاهره، ١٩٨١.

النجاة، ابن سينا، تصحیح مرتضی مطهری، دانشگاه تهران، ١٣٧٩.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی سینوی ۲

عنوان درس به انگلیسی: Avicenna's Philosophy ۲

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه‌ی سینوی ۱

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با نظریات ابن‌سینا در زمینه‌ی اثبات وجود و یگانگی خداوند

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی در زمینه‌ی اثبات وجود و یگانگی خداوند بر مشرب ابن‌سینا

سرفصل درس:

۱. ملاک نیازمندی معلول به علت

۲. ماهیت زمان

۳. مسبوقیت حادثات به ماده و زمان

۴. اثبات حدوث ذاتی ممکنات

۵. قاعده‌ی الواحد

۶. غایت‌مندی افعال الهی

۷. رابطه‌ی هستی‌شناختی خدا و جهان (چگونگی صدور کثیر از واحد)

۸. مباحث مربوط به نفس و آگاهی

۹. نقد نظریه‌ی اتحاد عاقل و معقول

۱۰. علم واجب الوجود به جزئیات

۱۱. مسئله‌ی شر

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

الإشارات والتبصّرات، ابن سينا، مع الشرح لنصير الدين الطوسي، نشر البلاغة، قم، ۱۳۸۳.

فهرست مطالعات:

الشفاء: الإلهيات، ابن سينا، تحقيق الدكتور إبراهيم مذكر، قاهره، ۱۹۸۱.

النجاة، ابن سينا، تصحیح مرتضی مظہری، دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی اشراق ۱

عنوان درس به انگلیسی: Illuminationist Philosophy ۱

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۲۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با نظریات سه‌روردی در زمینه‌ی منطق و متأفیزیک

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال در حوزه‌ی منطق و فلسفه‌ی اشراقی

سرفصل درس:

۱. موضع سه‌روردی در برابر ذات‌گرایی و منطق ارسطویی تعریف

۲. نقد او بر عکس مستوی

۳. نظریه‌ی ضرورت بناهه

۴. مغالطات

۵. اعتباریت وجود

۶. ابطال ماده و صورت

۷. نقد ادله‌ی مشانیان بر بقای نفس

۸. نظریه‌ی مُثُل افلاطونی

۹. نظریه‌ی ابصار و سمع

روش ارزشیابی:

پروردۀ	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ در صد	۲۰ در صد
	عملکردی		

فهرست منابع:

مجموعه مصنفات شیخ اشراق، به تصحیح هائزی کربن، مؤسسه مطالعات فرهنگی، تهران، ۱۳۷۵.

فهرست مطالعات:

شعاع اندیشه و شهود در فلسفه سهروردی، غلامحسین ابراهیمی دینانی، انتشارات حکمت، تهران، ۱۳۷۵.

حکمت اشراق، سید عبدالله یزدان‌ینا، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، قم، ۱۳۸۹.

عنوان درس به فارسی: فلسفه اشراف ۲

عنوان درس به انگلیسی: Illuminationist Philosophy ۲

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با نظریات سه‌ورده در زمینه‌ی متفاہیک نوری

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال در حوزه‌ی فلسفه اشرافی و متفاہیک نوری

سرفصل درس:

۱. نور و ظلمت

۲. نیازمندی وجودی جسم به نور مجرد

۳. علم حضوری

۴. اقام نور و اختلاف تشکیکی انوار

۵. اثبات نور الانوار

۶. قاعده‌ی الواحد و صادر اول

۷. ربط واحد به کثیر: گزارش و سنجش نظریه‌ی مشائیان

۸. نظام قهر و مهر: تبیین اشرافی از ربط واحد به کثیر

۹. نظریه‌ی اشرافی در باب علم الهی

۱۰. قاعده‌ی امکان اشرف

روش ارزشیابی:

پرتوه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ در صد	
	عملکردی		

فهرست منابع:

مجموعه مصنفات شیخ اشراق، به تصحیح هائزی کریم، مؤسسه مطالعات فرهنگی، تهران، ۱۳۷۵.

فهرست مطالعات:

شعاع اندیشه و شهود در فلسفه سهروردی، غلامحسین ابراهیمی دینانی، انتشارات حکمت، تهران، ۱۳۷۵.

حکمت اشراق، سید عبدالله یزدان‌بنا، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، قم، ۱۳۸۹.

عنوان درس به فارسی: منطق سینوی

عنوان درس به انگلیسی: Avicenna's Logic

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با منطق سینوی

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال در زمینه‌ی منطق سینوی

سرفصل درس:

۱. مدخل

۲. کلیات خمس

۳. قضایا

۴. قیاس

۵. منطق موجهات

۶. برهان

۷. مقالطه

روش ارزشیابی:

پرورزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری:	۲۰ درصد	۲۰ در صد

	٤٠ درصد		
	عملکردی		

فهرست منابع:

الإشارات والتنبيهات، ابن سينا، مع الشرح لنصير الدين الطوسي، نشر البلاغة، قم، ١٣٨٣.

فهرست مطالعات:

الشفاء، ابن سينا، تحقيق الدكتور إبراهيم مذكر، قاهره، ١٩٨١.

النجاة، ابن سينا، تصحیح مرتضی مطهری، دانشگاه تهران، ١٣٧٩.

عنوان درس به فارسی: منطق جدید

عنوان درس به انگلیسی: Modern Logic

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با منطق جدید

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال در زمینهٔ منطق جدید

سرفصل درس:

۱. آشنایی اجمالی با تمایزات منطق قدیم، سنتی، و جدید

۲. آشنایی اجمالی با نظام‌های استنتاجی در منطق جدید و تقریرهای مختلف از این نظام‌ها (با تکیه بر نظام

استنتاج طبیعی به تقریر لامون و کبی)

۳. منطق جمله‌ها

۴. فراظریه‌ی منطق جمله‌ها

۵. منطق محمول‌ها

۶. منطق محمول‌ها با این همانی

۷. فراظریه‌ی منطق محمول‌ها

روش ارزشیابی:

پروردۀ	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
آزمون‌های نوشتاری:	۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ در صد
	عملکردی		

فهرست منابع:

درآمدی به منطق جدید، ضیاء موحد، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران، ۱۳۸۳.

مبانی منطق جدید، لطف‌الله نبوی، سمت، ۱۳۸۴.

فهرست مطالعات:

درآمدی نو به منطق نمادین: منطق جمله‌ها، بیل تیدمن و هاوارد کهین، ترجمه‌ی رضا اکبری، دانشگاه امام صادق،

تهران، ۱۳۹۱.

درآمدی نو به منطق نمادین: منطق معمول‌ها، بیل تیدمن و هاوارد کهین، ترجمه‌ی رضا اکبری، دانشگاه امام صادق،

تهران، ۱۳۹۱.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی غرب ۱

عنوان درس به انگلیسی: Western Philosophy ۱

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۲۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با فلسفه‌ی تحلیلی

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال در حوزه‌ی فلسفه‌ی تحلیلی

سرفصل درس:

۱. ماهیت فلسفه تحلیلی

۲. اتمیسم منطقی

۳. پوزیتیویسم منطقی

۴. آرای راسل

۵. آرای ویتگنشتاين متقدم

۶. فلسفه‌ی زبان

روش ارزشیابی:

بروزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ در صد

	عملکردی	
--	---------	--

فهرست منابع:

فلسفه تحلیلی در قرن بیستم، اورام استرول، ترجمه فریدون فاطمی، نشر مرکز، تهران، ۱۳۹۲.

فهرست مطالعات:

فلسفه در قرن بیستم، زان لاکوست، ترجمه رضا داوری اردکانی، سمت، تهران، ۱۳۷۴.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی غرب ۲

عنوان درس به انگلیسی: Western Philosophy ۲

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۲۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه‌ی غرب ۱

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با اگزیستانسیالیسم

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال در حوزه‌ی فلسفه‌ی غرب به‌ویژه آرای فیلسوفان وجودی

سرفصل درس:

۱. «اگزیستانس» و تناوت آن با «وجود» و «موجود»

۲. آرای کییر کگارد

۳. آرای یاسپرس

۴. آرای سارتر

۵. آرای مارسل

۶. آرای هایدگر

۷. شأن تاریخی فلسفه‌های اگزیستانس

روش ارزشیابی:

بروزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری:	۲۰ درصد	۲۰ در صد

	۶۰ درصد		
	عملکردی		

فهرست منابع:

- نگاهی به نگرش‌های فلسفی سده بیستم، میرعبدالحسین تقیب زاده جلالی، کتابخانه طهوری، تهران، ۱۳۹۰.
- پدیدارشناسی و فلسفه‌های هست بودن، روزه ورنو - زان وال، ترجمه یحیی مهدوی، خوارزمی، تهران، ۱۳۸۷.
- تاریخ فلسفه: از فیخته تا نیچه، فردریک کاپلستون، ترجمه داریوش آشوری، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران، ۱۳۹۰.

فهرست مطالعات:

- بحث در مابعد الطبیعه، زان وال، ترجمه یحیی مهدوی، خوارزمی، تهران، ۱۳۸۰.
- ترس و لرز، کی یرکگار، ترجمه عبدالکریم رشیدیان، نشر نی، تهران، ۱۳۷۸.
- هستی و زمان، هایدگر، ترجمه عبدالکریم رشیدیان، نشر نی، تهران، ۱۳۸۹.

عنوان درس به فارسی: مسائل جدید کلامی

عنوان درس به انگلیسی: New Problems in Kalam

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه‌ای غرب ۱ و ۲

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با موضوعات کلامی مدرن و رویکردهای نوین الهیانی در دنیای جدید

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال در حوزه‌ی کلام جدید

سرفصل درس:

۱. تعریف دقیق علم کلام، کلام جدید، و فلسفه‌ی دین

۲. بیان موضوع، روش، و غایت در کلام جدید و مباحث جدید کلامی

۳. ادله‌ی اثبات وجود خدا (براهین وجودشناختی، جهان‌شناختی، غایت‌شناختی، برهان اخلاقی، برهان تجربه‌ی دینی، براهین پرآگماتیستی,...)

۴. اوصاف خداوند (علم مطلق، قدرت مطلق، خیرخواهی مطلق، عدم تناهی، پساطت مطلق، و...)

۵. مسئله‌ی شر (مسئله‌ی منطقی شر، مسئله‌ی قرینه‌ای شر، دفاعیه، تودیسه، شر بی‌وجه، مسئله‌ی احتمالاتی شر، مسئله‌ی وجودی شر)

۶. علم و دین (بررسی مدل‌های مختلف رابطه‌ی علم و دین)

۷. زبان دین (مسئله‌ی معناداری و معناشناصی زبان دین)

۸. تجربه‌ی دینی (ماهیت و انواع تجربه‌ی دینی، حجت معرفت‌شناختی تجربه‌های دینی)

۹. مرگ و جاودانگی (دیدگاههای مختلف درباره ماهیت مرگ و ادله جاودانگی)
۱۰. کترتگرایی دینی (در برابر شمولگرایی و انحصارگرایی)
۱۱. معنای زندگی (مفهوم معناداری زندگی و مؤلفه‌های آن و رویکردهای مختلف در باب معنای معنا و معنایابی زندگی)

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ در صد
	عملکردی		

فهرست منابع:

- جستارهایی در کلام جدید، محمد رضایی و دیگران، سمت، تهران، ۱۳۸۸.
- سخن‌گفتن از خدا، امیر عباس علیزمانی، بیوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تهران، ۱۳۸۷.
- عقل و اعتقاد دینی، مایکل پیترسون، ترجمه ابراهیم سلطانی و احمد نراقی، طرح نو، تهران، ۱۳۷۶.
- علم و دین، ایان باربور، ترجمه خرم‌شاهی، نشر دانشگاهی، تهران، ۱۳۷۶.

عنوان درس به فارسی: زبان تخصصی ۱

عنوان درس به انگلیسی: Professional Foreign Language ۱

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با زبان انگلیسی در حوزه‌ی تخصصی فلسفه

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال به زبان انگلیسی در حوزه‌ی تخصصی فلسفه

سرفصل درس:

۱. ارسطو

۲. افلاطون

۳. فلوبطین

۴. فارابی

۵. ابن‌سینا

۶. سهروردی

۷. ملاصدرا

بروزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری:	۲۰ درصد	۲۰ درصد

	٦٠ درصد		
عملکردی			

فهرست منابع:

Routledge Encyclopedia of philosophy, Edward Craig (ed.), London: Routledge.

فهرست مطالعات:

Encyclopedia of Philosophy, Donald M. Borchert (ed.), New York: McMillan.

عنوان درس به فارسی: زبان تخصصی ۲

عنوان درس به انگلیسی: Professional Foreign Language ۲

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تكميلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با زبان انگلیسی در حوزه‌ی تخصصی فلسفه

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال به زبان انگلیسی در حوزه‌ی تخصصی فلسفه

سرفصل درس:

۱. بارکلی

۲. لای

۳. هیوم

۴. کانت

۵. هگل

۶. کی‌برکگارد

۷. نیجه

۸. هایدگر

۹. فرگه

۱۰. راسل

۱۱. ویتگنشتاین

پروردۀ	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ در صد
	عملکردی		

فهرست منابع:

Routledge Encyclopedia of philosophy, Edward Craig (ed.), London: Routledge.

فهرست مطالعات:

Encyclopedia of Philosophy, Donald M. Borchert (ed.), New York: McMillan.

